

■ Прававая гасцеўня

Чаргу сіраты
па патрэбе
ў жыллі

можна перанесці

па месцы яго размеркавання

Бацькі майго падапечнага загінулі ў ДТЗ. Як сірата ён знаходзіцца на ўліку грамадзян, якія маюць патрэбу ў паляпшэнні жыллёвых умоў, у населеным пункце Магілёўскай вобласці, дзе раней жыў з бацькамі. Цяпер ён жыве з намі ў населеным пункце Мінскай вобласці. Як паставіць яго на ўлік па месцы нашага жыхарства?

Ірына, Мінская вобласць.

На пытанне адказвае **Святлана ПАЎЛЮЧЭНКАВА**, кансультант у праўлення прававога рэгулявання сацыяльнай дзейнасці дзяржавы галоўнага ўпраўлення норматворчай дзейнасці ў сферы дзяржаўнага будаўніцтва Міністэрства юстыцыі Беларусі.

У населеным пункце Мінскай вобласці ваш падапечны можа быць прыняты на ўлік асоб, якія маюць патрэбу ў паляпшэнні жыллёвых умоў, пры наяўнасці падстаў для прызнання яго такой асобай: па катэгорыі дзяцей-сірот або на агульных падставах.

Пытанні пастаноўкі на ўлік прадугледжаны Палажэннем аб уліку грамадзян, якія маюць патрэбу ў паляпшэнні жыллёвых умоў, і аб парадку давання жылых памяшканняў дзяржаўнага жыллёвага фонду (Палажэнне), якое зацверджана Указам Прэзідэнта Беларусі ад 16 снежня 2013 года №563 «Аб некаторых пытаннях прававога рэгулявання жыллёвых адносін».

Згодна з Палажэннем, грамадзяне маюць права знаходзіцца на ўліку асоб, якія маюць патрэбу ў паляпшэнні жыллёвых умоў, з дня наступлення паўналецця, а ў выпадку эмансипацыі або ўзяцця шлюбу да дасягнення паўналецця ўзросту — з даты рашэння аб эмансипацыі ці ўзяцця шлюбу. Права на пастаноўку на ўлік асоб, якія маюць патрэбу ў паляпшэнні жыллёвых умоў, можна рэалізаваць па месцы жыхарства або работы (службы).

У дачыненні дзяцей-сірот Палажэнне вызначае асаблівы падыход пры пастаноўцы на ўлік асоб, якія маюць патрэбу ў паляпшэнні жыллёвых умоў. Яны маюць права знаходзіцца на ўліку грамадзян, якім патрабуецца паляпшэнне жыллёвых умоў, з даты першапачатковага набыцця імі статусу дзяцей-сірот. У выпадку смерці бацькоў, якія стаялі на такім уліку, — з даты іх пастаноўкі на ўлік у складзе сям'і бацькоў пры наяўнасці падстаў, прадугледжаных Палажэннем.

На ўлік асоб, якія маюць патрэбу ў паляпшэнні жыллёвых умоў, дзяцей-сірот прымае мясцовы выканаўчы і распарадчы орган па месцы першапачатковага набыцця статусу дзяцей-сірот або мясцовы выканаўчы і распарадчы орган па месцы іх работы (службы), якое дадзена па размеркаванні, накіраванні на работу адпаведна з дагаворам мэтавай падрыхтоўкі спецыяліста (рабочага, служачага).

Калі грамадзянін стаіць на ўліку асоб, якія маюць патрэбу ў паляпшэнні жыллёвых умоў па катэгорыі дзяцей-сірот у мясцовым выканаўчым і распарадчым органе па месцы першапачатковага набыцця статусу дзяцей-сірот, то да спаўнення яму 23 гадоў, ён можа скарыстацца правам пастаноўкі на ўлік асоб, якія маюць патрэбу ў паляпшэнні жыллёвых умоў, у мясцовым выканаўчым і распарадчым органе па месцы работы (службы), калі яно дадзена па размеркаванні, накіраванні на работу адпаведна з дагаворам мэтавай падрыхтоўкі спецыяліста (рабочага, служачага) пры ўмове зняцця з уліку па месцы першапачатковага набыцця статусу дзяцей-сірот.

Ваш падапечны можа быць пастаўлены на ўлік асоб, якія маюць патрэбу ў паляпшэнні жыллёвых умоў, у населеным пункце Мінскай вобласці наступным чынам:

— па катэгорыі дзяцей-сірот — калі пасля навування і да спаўнення яму 23 гадоў у гэтым населеным пункце яму будзе прадастаўлена работа (служба) па размеркаванні, накіраванні на работу адпаведна з дагаворам аб мэтавай падрыхтоўцы спецыяліста (рабочага, служачага);

— на агульных падставах з моманту дасягнення паўналецця ваш падапечны мае права звярнуцца з заявай аб пастаноўцы на ўлік асоб, якія маюць патрэбу ў паляпшэнні жыллёвых умоў, калі ён зарэгістраваны па месцы жыхарства ў гэтым населеным пункце і мае падставу быць прызнаным асобай, якая мае патрэбу ў паляпшэнні жыллёвых умоў.

Шаноўныя чытачы, калі ў вас узніклі пытанні юрыдычнага характару, дасылайце іх на наш паштовы або электронны адрас sidarok@zviazda.by. У «Прававой гасцеўні» разам са спецыялістамі Мініюста мы будзем шукаць на іх адказы.

Ірына СІДАРОК. sidarok@zviazda.byЗАПОМНІ САМ І ПЕРАДАЙ
КАЛЕГУ ПА ХОБІ

Чым можа абярнуцца для паляўнічага нявыплата дзяржаўнай пошліны за прадастаўленне права на паляванне?

Хто павінны рэгуляваць распаўсюджванне і колькасць баброў на тэрыторыі населеных пунктаў, калі жывёлы раптам з'явіцца на іх?

Як рыбаку не трапіць у няёмкае становішча: што трэба ведаць пра дадатковыя — часовыя або пастаянныя, што могуць устанавівацца апроч агульнавядомых — забароны на лоўлі рыбы? Сёння кампетэнтныя адказы на гэтыя пытанні ў нашай экалагічнай рубрыцы даюць спецыялісты Дзяржаўнай інспекцыі аховы жывёльнага і расліннага свету пры Прэзідэнце Рэспублікі Беларусь.

На паляванне —
пасля выплаты
дзяржпошліны

Грамадзяне пры правядзенні палявання ў абавязковым парадку павінны мець пры сабе сапраўднае дзяржаўнае пасведчанне на права палявання. У адпаведнасці з пунктам 98 Правілаў вядзення паляўнічай гаспадаркі і палявання, пасведчанне з'яўляецца сапраўдным пры наяўнасці карткі ўліку парушэнняў і выплаты дзяржаўнай пошліны з адзнакай альбо з квітанцыяй аб яе выплаце. Картка ўліку парушэнняў і выплаты дзяржаўнай пошліны з'яўляецца неад'емным дадаткам да дзяржаўнага пасведчання на права палявання.

Дзяржаўная пошліна выплачваецца да пачатку палявання і пацвярджае права на паляванне на працягу дванаццаці месяцаў з дня яе выплаты. Памер дзяржпошліны вызначаецца Падатковым кодэксам Рэспублікі Беларусь і ўстаноўлены ў памеры адной базавай велічыні (23 рублі на сёння).

Такім чынам, перш чым адправіцца на паляванне, варта звярнуць увагу на тэрмін дзеяння дзяржаўнага пасведчання, а таксама тэрмін дзеяння адзнакі аб выплаце дзяржпошліны або квітанцыі аб яе выплаце.

Адзнака аб выплаце дзяржпошліны робіцца службовымі асобамі «Белдзяржпалявання» або лесагаспадарчых устаноў Міністэрства лясной гаспадаркі, завяраюцца асабістымі подпісамі службовых асоб і штампамі (пячаткамі) гэтых арганізацый.

У выпадку, калі выплата дзяржпошліны пацвярджаецца квітанцыяй аб яе выплаце, паляўнічому варта звяртаць увагу на наступныя акалічнасці:

— дата плацяжу і тэрмін дзеяння дзяржпошліны (12 месяцаў),

— сума плацяжу павінна складаць не менш за адну базавую велічыню,

— код плацяжу ў любой квітанцыі аб выплаце дзяржпошліны за прадастаўленне права на паляванне — 03003. Прызначэнне плацяжу — дзяржаўная пошліна за прадастаўленне права на паляванне з фізічных асоб. У выпадку, калі ў квітанцыі ўказаны іншы код і прызначэнне плацяжу, дзяржпошліна лічыцца нявыплачанай.

Паляванне з пратэрмінаваным дзяржаўным пасведчаннем на права палявання, з нявыплачанай або пратэрмінаванай дзяржаўнай пошлінай за прадастаўленне права на паляванне з'яўляецца незаконным (без належнага на тое дазволу). Здабытыя ў такіх выпадках паляўнічыя жывёлы з'яўляюцца здабытымі незаконна.

Калі ад бобра
не чакаць добра...

З'яўленне бобравага паселішча на тэрыторыі населенага пункта, садаводчага таварыства, дачнага кааператыва або ў непасрэднай блізкасці ад іх можа прынесці сур'ёзныя нязручнасці і непрыемнасці для іх жыхароў. Бабры не толькі могуць прыстасоўвацца да розных умоў пражывання, але і здольныя пераўтвараць навакольнае асяроддзе з улікам сваіх патрэб, у тым ліку змяняць характарыстыкі вадаёма ці вадацёку, берагавой лініі, драўнінна-хмызняковай расліннасці паблізу.

Норы, хаткі, паўхаткі, плаціны, каналы, лазы і хады — такі пералік збудаванняў баброў. У выніку будаўнічай дзейнасці жывёлы пашкоджаюць дарогі, гідратэхнічныя і іншыя збудаванні, падтопляюцца ўчасткі і домаўладанні грамадзян.

Акрамя таго, бабры ў населеных пунктах пашкоджаюць пабудовы, знішчаюць пладоўныя дрэвы і хмызнякі.

У адпаведнасці з заканадаўствам праблема вырашаецца шляхам правядзення мерапрыемстваў па рэгуляванні распаўсюджвання і колькасці дзікіх жывёл. Як правіла, мерапрыемствы ажыццяўляюцца шляхам арганізацыі бязброёвай здабычы баброў. Спосабы рэгулявання распаўсюджвання і колькасці без выманя жывёл неэфектыўныя, паколькі бабры здольныя ў самыя кароткія тэрміны аднаўляць знесеныя чалавекам плаціны, разбуранае жыллё і іншыя збудаванні. Згодна з Правіламі рэгулявання распаўсюджвання і колькасці дзікіх жывёл, зацверджаных пастановай Савета Міністраў Рэспублікі Беларусь ад 30.01.2008 №126, здабыча дзікіх жывёл у мэтах рэгулявання іх распаўсюджвання і колькасці ажыццяўляецца на падставе дазволу ад адпаведнага дзікіх жывёл з асяроддзя іх пражывання, якія выдаюцца Міністэрствам прыродных рэсурсаў і аховы навакольнага асяроддзя. Такія дазволы атрымліваюць мясцовыя выканаўчыя і распарадчыя органы або ўпаўнаважаныя імі арганізацыі. Як правіла, рэгуляванне распаўсюджвання і колькасці баброў на тэрыторыі населеных пунктаў ажыццяўляецца ўпаўнаважанымі работнікамі карыстальнікаў паляўнічых угоддзяў.

Нягледзячы на маючыя месца факты нападения баброў на чалавека, заолагі з упэўненасцю сцвярджаюць, што гэтаму віду млекакормячых не ўласцівая агрэсія да чалавека. Разам з тым варта праявіць асцярожнасць пры сустрэчы з бабром, тым больш, калі жывёла не баіцца чалавека. Прыкладам гэтаму служыць выпадак, які адбыўся ў 2013 годзе ў Камянецкім раёне, калі бабёр напаў на цікаўнага рыбака.

Бабрам ўласцівыя варожыя паводзіны ў адносінах да суродзічаў з «чужых» сям'яў (паселішчаў). На думку спецыялістаў, агрэсіўныя паводзіны жывёл у дачыненні да людзей з'яўляюцца следствам ахоўнай рэакцыі ў выпадках, калі жывёлы расцэньваюць дзеянні чалавека як пагрозу. Акрамя таго, небяспеку можа ўяўляць жывёла, хворая на шаленства.

Што рыбаку трэба ведаць
пра забароны

Акрамя агульнавядомых нераставых забарон, вызначаных Правіламі вядзення рыбаўнай гаспадаркі і рыбаўства, Мінпрыроды і райвыканкамы могуць устанавіваць дадатковыя абмежаванні па лоўлі рыбы ў мэтах яе аховы. У цяперашні час дзейнічае некалькі такіх забарон — як часовых, так і пастаянных.

Забаронена аматарскае рыбаўства: — па 1 ліпеня 2018 года на ўчастку ракі Нёман ад плаціны Гродзенскай гідраэлектрастанцыі на адлегласці 1000 метраў уніз па цячэнні ракі да месца ўпадзення

безназоўнага ручая ў раку Нёман (пастанова Мінпрыроды ад 9.07.2014 №31);

— штогод з 15 кастрычніка па 15 красавіка ў раёне водазбора каўшолага тыпу адкрытага акцыянернага таварыства «Гродна Азот» каля вёскі Пагараны Гродзенскага раёна на ўчастку ракі Нёман працягласцю 50 метраў ад межаў тэрыторыі водапрыёмнага каўша водазбора ўверх і ўніз па цячэнні, а таксама на самім водапрыёмным каўшы (пастанова Мінпрыроды ад 9.07.2014 №31);

— штогод з 1 кастрычніка па 15 красавіка на ўчастку ракі Гарынь у Столінскім раёне ад рыбагадавальніка «Дуброва» да моста-пераправы Беражное—Рубель працягласцю 7 кіламетраў ад пачальніка і сельскагаспадарчага вытворчага кааператыва «Новая Прыпяць» да месца ўпадзення ў раку Прыпяць (пастанова Мінпрыроды ад 19.02.2013 №6);

— штогод з 15 лістапада па 20 снежня ва ўсіх рыбаўных угоддзях Рэспублікі Беларусь забаронена лоўля рапушкі еўрапейскай (пастанова Мінпрыроды ад 2.12.2015 №42);

— штогод з 15 кастрычніка па 15 красавіка на ўчастку Аўгустоўскага канала на адлегласці 350 метраў ад месца яго ўпадзення ў раку Нёман да далёкага ад ракі Нёман краю бетоннага прычала для судоў «Дзмісевічы» (пастанова Мінпрыроды ад 1.04.2016 №10);

— штогод з 1 красавіка па 30 мая ў Гродзенскім раёне Гродзенскай вобласці:

канал Аўгустоўскі — ад шлюза каля вёскі Нямнова да месца яго ўпадзення ў раку Нёман; пойменныя вадаёмы ракі Келбаскі; Беражанская затока каля вёскі Бережаны; у Мастоўскім раёне Гродзенскай вобласці — пойменныя вадаёмы ракі Нёман; возера Стары Нёман-1 каля вёскі Харціца, возера Вінабойскае і возера Новае каля вёскі Навінка, затока без назвы каля вёскі Дубна;

у Магілёве і Магілёўскім раёне Магілёўскай вобласці — на ўчастку ракі Днепр і прылеглых пойменных вадаёмаў у межах ад водазбора філіяла адкрытага акцыянернага таварыства «БелАЗ» — кіруючай кампаніі холдынга «БелАЗ-Холдынг» у г. Магілёве — «Магілёўскі аўтамабільны завод імя С. М. Кірава» да вусця ракі Дзебра;

у Свіслацкім раёне Гродзенскай вобласці і Пружанскім раёне Брэсцкай вобласці — на ўчастку ракі Нараў ад паўднёва-заходняга вугла квартала 176 да паўднёва-заходняга вугла квартала 206 Ашчэпскага лясніцтва дзяржаўнай прыродаахоўнай устаноў «Нацыянальны парк «Белавежская пушча» (пастанова Мінпрыроды ад 6.10.2016 №31);

— штогод з 20 сакавіка па 18 мая ў Лунінецкім раёне Брэсцкай вобласці:

канал Мікашэвіцкі — на працягу 2,5 кіламетра ўверх па канале ад месца ўпадзення канала ў раку Прыпяць; рака Прыпяць — на працягу 500 метраў уверх і ўніз па цячэнні ракі ад месца ўпадзення ў яе канала Мікашэвіцкі (пастанова Мінпрыроды ад 6.10.2016 №31);

— па 21 снежня 2017 года на возеры Дыманоўскае (Даманаўская) у Віцебскім раёне (рашэнне Віцебскага райвыканкама ад 7.12.2015 №1547);

— да 31 снежня 2017 года на сажалцы, размешчанай на рацэ Ведзьма ў межах Ляхавіч (рашэнне Ляхавіцкага райвыканкама ад 15.04.2015 №352).

Сяргей РАСОЛЬКА.
rs@zviazda.by